

งานฉลองพระชนมายุ ๙๐ พรรษา สมเด็จพระสังฆราช

เมื่อ

วันที่ 16 มิถุนายน 2560 สำนักพระราชวังได้ออกหมายกำหนดการเรื่อง สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ ในการบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุ 90 พรรษา สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในการนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงถวายพัดแดงาพิเศษประดับพลอย แด่เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชด้วย นับเป็นหมายกำหนดการที่สร้างความยินดีแก่พุทธศาสนิกชนที่ได้รับทราบทั่วกัน

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ประสูติเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2470 จะถึงวันครบ 90 พรรษา

**มุมมอง
ส่องวัย**

บริบูรณ์ นับเป็นมงคลโรกาสอันควรยินดีและจัดการเฉลิมฉลอง แด่โดยที่ในเวลาอยู่ในระหว่างระยะไว้ทุกข์ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ กับการบำเพ็ญพระกุศลทักษิณานุปทาน ทรงอุทิศถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในวันที่ 25 มิถุนายน 2560 และการบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร ในวันที่ 26 มิถุนายน 2560 ซึ่งงานหลังนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์แล้ว

ตามหมายกำหนดการการบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุ 90 พรรษา คราวนี้ ได้รับว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทาน “พัดแดงาพิเศษประดับพลอย” แด่สมเด็จพระสังฆราชด้วย ท่านผู้อ่านที่เคารพหลายท่านอาจจะไม่เคยได้ทราบถึงประวัติความเป็นมาและความสำคัญของพัดเล่มนี้ ซึ่งย้อนกลับไปตั้งแต่เมื่อครั้งรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ในรัชกาลนั้น เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (บุญศรี ต้นสกุลบุรณศิริ) ได้สร้างพัดลักษณะเป็นพัดทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ แกะสลักด้วยงาประดับพลอย

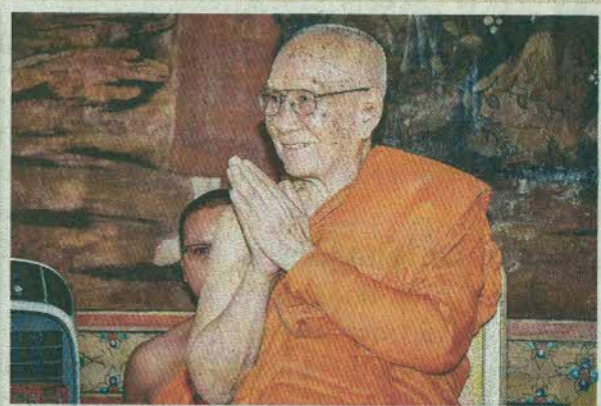
ด้านก็เป็นงาเช่นกัน ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ ซึ่งทรงเป็นเจ้าคณะใหญ่ธรรมยุต ทรงถือเป็นพัดยศประจำพระองค์ ครั้นต่อมาในรัชกาลที่ 5 ได้ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานแก่ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส นับเป็นพระองค์ที่ 2 หลังจากสมเด็จพระกรมพระยาวชิรญาณวโรรสสิ้นพระชนม์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้พระราชทานแด่ พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราลงกรณ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า นับเป็นพระองค์ที่ 3 ครั้นต่อมาเมื่อได้รับพระราชทานอีกครั้งสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ได้รับพระราชทานเป็นพระองค์ที่ 4 จะเห็นได้ว่า พัดแดงาพิเศษประดับพลอยนี้ผู้ซึ่งทรงได้รับพระราชทานล้วนแต่ทรงเนื่องอยู่ในพระราชตระกูล และดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระมหาสมณเจ้า หรือสมเด็จพระสังฆราชเจ้าทั้งสิ้น

กระทั่งวันที่ 2 มีนาคม 2531 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพัดแดงาพิเศษประดับพลอยนี้แด่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) สกลมหาสังฆปริณายก ทรงถือ นับเป็นการพระราชทานพระเกียรติยศพิเศษ ด้วยว่าทรงเป็นสมเด็จพระสังฆราชที่มีได้เนื่องในพระราชวงศ์ หรือสามัญชนรูปแรกที่ได้รับพระราชทาน เมื่อเจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) สิ้นพระชนม์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ได้ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพัดเล่มนี้ แด่สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราช (สุวฑฺฒนมหาเถร) ทรงถือ รวมผู้ได้เคยรับพระราชทานพัดนี้ทั้งสิ้น 6 พระองค์ ทุกพระองค์ล้วนแต่ทรงสถิตในที่สถลมหาสังฆปริณายกของไทย และเจ้าคณะใหญ่ธรรมยุตทั้งสิ้น

การพระราชทานพัดแดงาพิเศษประดับพลอยนี้ เป็นพระราชศรัทธาที่พระราชทานเป็นพิเศษ มิใช่ว่าสมเด็จพระสังฆราช หรือเจ้าคณะใหญ่

พัดแดงาพิเศษประดับพลอย (บันทึกภาพโดยนายพิริย อินต๊ะน้อย)

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช

ธรรมยุตทุกรูปจะได้รับพระราชทาน การที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพัดแดงาพิเศษประดับพลอยแด่เจ้าพระคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (อมฺพรมหาเถร) สกลมหาสังฆปริณายก รูปปัจจุบัน จึงเป็นเครื่องแสดงพระราชศรัทธาที่ทรงมีต่อสมเด็จพระสังฆราชอย่างเด่นชัด คราวที่เรท่างานทั้งหลายจะได้ร่วมกันถวายอนุโมทนาสาธุการในพระราชศรัทธาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบารมีของสมเด็จพระสังฆราชในคราวนี้

อนึ่งในการฉลองพระชนมายุคราวนี้ เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ไม่โปรดให้ผู้ใดถวายของทูลพระขวัญ หรือจัดงานใหญ่ใดเอกริกใด ๆ โปรดแต่นำเพ็ญสาธนาบุญกุศลเกื้อกูลการศึกษา จึงได้โปรดประทานพระอนุญาตให้คณะวัดราชพิพิธสถิตมหาสีมาราม จัดสร้างพระกริ่ง และพระชัยวัฒน์ “อริยวงศ์” ขึ้นเพื่อบูชาแก่ผู้บริจาคโดยเสด็จพระกุศลปรับปรุง “อาคารทรงกู่ปะทานวิทยาลัย 1” และก่อสร้าง “อาคารอรัณนิภาคุณากร” เพื่อเป็นอาคารเรียนและพิพิธภัณฑสถานของวัดและโรงเรียนวัดราชพิพิธ ซึ่งทรงอุปถัมภ์อยู่ จัดสร้างทั้งสิ้น 3 ชนิด คือ ทองคำ เงิน และนวโลหะ

ท่านผู้อ่านที่สนใจสามารถติดต่อร่วมบริจาคได้ที่วัดราชพิพิธสถิตมหาสีมาราม ในวันและเวลาราชการ.

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
อธิการบดี อวธรรณโณ